

ASPECTE ALE ÎNSUȘIRII LIMBAJULUI JURIDIC PRIN TEHNICA TRADUCERII

ALEXANDRA FLORENȚA COSTIN*

Abstract The debates regarding the advantages/disadvantages of using translations as a tool in teaching/learning a foreign language have been very prolific. The pros and cons of the aforementioned issue comprise the opportunity to acquire the four main skills, to understand the inner aspects that articulate a language as well as the non-productive character of the technique, the intense contact with the native tongue while translating, the lack of communicative character of the translation process. The analysis of these controversies has proved the fact that translations need to be put into a more balanced perspective. Regardless of the way it is used – as a means in itself, for a professional translator or as a pedagogical tool for learning foreign languages, the translation is far from being a technique that hinders students from using the language creatively. The paper reviews the translation technique in its major points, from extreme approaches to a balanced one, brings arguments

* Conferențiar dr. la Universitatea Tehnică Cluj–Napoca, Departamentul de Limbi Moderne și Comunicare și cadru didactic asociat la Universitatea Creștină D. Cantemir, Facultatea de Drept Cluj-Napoca, susține cursuri în limbaje de specialitate - limba engleză tehnică/limba engleză pentru juriști. Domenii de interes: metode de predare a limbii engleze; comunicare profesională scrisă și orală; interculturalitate. Email: Alexandra.Costin@lang.utcluj.ro

Cărți publicate ca unic autor: Lewis Carroll's *Alice's Adventures in Wonderland*. Exerciții didactice și note, Ed. All Educational, București, 2001; Barbara Leonie Picard: *Povestiri eroice și povesti populare germane*. (Traducere), Ed. ALLFA, București, 1999; *Understanding Electrical Engineering, Electronics and Communications-Terms, Abbreviations and Symbols*, Ed. U.T. Press, Cluj Napoca, 2004; *Dezvoltarea competenței comunicative - obiectiv prioritar în predarea limbii engleze de specialitate*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2004; *Dinamica comunicării în limbaje de specialitate*, Ed. Napoca Star, Cluj Napoca, 2006; *A Students' Guide to Preparing and Delivering Effective Presentations*, Ed. U.T. Press, Cluj Napoca, 2007.

Cărți publicate cu colectiv de autori: *Tests, în Teste pentru obținerea certificatului de competență lingvistică*, Ed. Mediamira, Cluj-Napoca, 1999, *The Verb, in Students' Grammar of English*, Ed. UT Press, Cluj-Napoca, 2001; *Tests, în Teste de competență lingvistică*, Ed. UT Press, Cluj-Napoca, 2003; *Tests, în Teste de competență lingvistică*, Ed. Napoca-Star, Cluj-Napoca, 2009.

about it as having communicative characteristics and presents the reader with a number of difficulties that are encountered when using translations in the ESP/Legal English courses.

Keywords: *translation, translation characteristics, translation as a teaching tool, communicative activities, authentic materials, translation difficulties.*

Limba engleză pentru juriști se regăsește, datorită importanței deosebite pentru societate, în avangarda domeniului de cercetare a limbajelor specializate/limbajelor pentru scopuri profesionale. Progresul armonios al unui stat, ordinea internă, precum și anvergura imaginii exterioare prin armonizarea cu alte sisteme juridice internaționale depind de progresul sferei juridice, de răspunsurile prompte și adecvate pe care aceasta le oferă cerințelor societății. Limbajul juridic este recunoscut ca fiind unul dintre cele mai dificile limbaje de specialitate, care solicită efort metodic susținut, atenție și concentrare din partea profesorului atât asupra conceptelor juridice, cât și a modului de a le defini și a le contextualiza lexical. Traducerea textului juridic se află la interfața între domeniul lingvistic, cel al tehnicii traducerii și cel juridic, fiind puternic influențată de schimbări contemporane mondiale ca globalizarea, mișcare transfrontalieră a forței de muncă, piața economică unificată.

Cuvântul *traducere*, cu originea în cuvântul latin *translatio*, este, de obicei, o redare, o trecere a înțelesului unui text din limba în care este scris într-o altă limbă țintă. Modalitatea de efectuare a traducerii se realizează fie printr-o redare *ad literam* a textului respectiv (echivalare formală), fie prin parafrază (echivalare dinamică). Echivalarea dinamică sacrifică unele aspecte semantice ale textului, redarea exactă a textului și înclină balanța în favoarea transmiterii esenței sensului, în timp ce echivalarea formală înclină spre o traducere cuvânt - de - cuvânt a textului original.

Conceptele de *fidelitate a traducerii* (acuratețea traducerii, gradul în care traducătorul reușește să redea textul inițial) vs. *transparentă a traducerii* (gradul în care o traducere, în opinia unui vorbitor nativ, se conformează cu gramatica, sintaxa, expresiile lingvistice ale limbii sale materne) au fost definite de Schleiermacher, care distinge între transparentă, ca metodă care apropie scriitorul de cititor și fidelitate, care

apropie cititorul de autor¹.

Pentru a efectua o traducere eficientă, traducătorii trebuie să cunoască atât limba țintă, în care se efectuează traducerea cât și limba căreia îi aparține textul respectiv; să aibă cunoștințe socio-culturale și de specialitate, dacă textul este unul specializat. Un translator va trebui să facă dovada competenței sale prin modul de îmbinare a parafrizei cu traducerea cuvânt - de - cuvânt, prin echivalarea gramaticală și lexicală a celor două limbi.

Traducerea ca tehnică de învățare a limbilor străine (și, implicit, a limbajelor de specialitate) a constituit un subiect controversat, care a pendulat între sublinierea beneficiilor și obstacolelor pe care aplicarea acesteia le poate aduce studenților. Astfel, în încercarea de identificare a modalităților optime de instruire și învățare, s-au înregistrat perioade extreme, în care o mare parte din activitatea studenților era dedicată traducerilor de texte din și în limba străină (L2), și perioade în care traducerile erau considerate ca și neproductive, chiar un factor de încetinire a învățării unei limbi străine, din cauza folosirii mai îndelungate și intense a limbii materne: „Nu traduce niciodată: interpretează”.² Prin extensie, argumentele pro și contra utilizării traducerilor în învățarea limbii engleze ca limbaj general și a limbii engleze ca limbaj specializat pe un anumit domeniu sunt aceleași. Fenomenul de respingere a traducerilor a apărut concomitent cu metodele/abordările care militau pentru un mai mare accent pe rolul limbii în asigurarea unei comunicări eficiente.

Traducerea a fost folosită preferențial ca tehnică de lucru de metoda Gramatică - Traducere, care avea ca țintă definită învățarea unei limbi prin lectura în limba respectivă: calea spre cunoașterea limbii străine era parcursul între exercițiile de gramatică și traduceri din L1 în L2. Aceasta metodă folosită intens până în anii 1940, iar în unele părți ale lumii chiar și în prezent este considerată mai degrabă o piedică decât un factor de progres în calea studenților doritori să facă un salt calitativ spre folosirea liberă, creativă a limbii străine. Metoda Directă, la rândul ei, a eliminat traducerile dintre tehnicile de predare și învățare a limbii. Abordarea Cognitivă a repus traducerea într-o poziție mai bună, prin

¹ F. von Schleiermacher (1838, p. 47). *‘Über die verschiedenen Methoden des Übersetzens’*. În W. Wilss, *The Science of Translation. Problems and Methods*. Tübingen, Günther Narr, 1982, p. 33.

² R. Titone, *Teaching Foreign Languages: An Historical Sketch*, 1968, p. 100-1; J. C. Richards, T. S. Rodgers, *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge, CUP, 1991, p. 10.

recunoașterea contribuției avute în învățarea conștientă, în activitățile de discernere contrastivă între L1 și L2.

Mișcare de reformă în a acorda prioritate vorbirii într-o limbă străină față de scriere³ a accentuat rolul limbii ca vehicul al comunicării, a insistat pe necesitatea contextualizării actelor de vorbire și a culminat, în privința rezervelor în folosirea traducerilor, cu punctul de vedere exprimat prin metoda Audio-Linguală (traduceri doar la nivel avansat și fără vreun scop comunicativ) și Abordarea Comunicativă (traduceri acceptate doar dacă sunt strict necesare și fără a li se recunoaște vreun rol comunicativ în învățarea limbii străine).

Obiecțiile vehiculate în privința modului în care studenții ar putea beneficia sau nu după traducerea unor texte se referă, cel mai ades, la faptul că traducerea este un exercițiu dificil, pretențios, accesibil mai ales celor cu un nivel avansat de competență în stăpânirea limbii străine. Astfel, studenții trebuie să recurgă, în afara cunoștințelor de specialitate și la cele lexicale, gramaticale, stilistice. Timpul pe care aceștia îl petrec traducând este echivalent cu o durată egală de a folosi și de a gândi în L1, de a echivala concepte între L1 și L2. Folosirea spontană, creativă a limbii este, astfel, încetinită.

O altă obiecție frecventă se referă la caracterul prea puțin comunicativ al traducerii, în sine, o activitate statică, puțin ofertantă pentru a îndeplini o cerință de bază a abordării comunicative: fiecare activitate are, ca finalitate, o secvență de comunicare orală sau scrisă, într-o circumstanță care imită viața reală.

Nevoia de a pune într-o perspectivă echilibrată rolul traducerilor și importanța pe care o merită a condus către o analiză mai atentă a activităților având ca punct central traducerile. Întrebarea care se pune este, de fapt, dacă traducerea poate fi convertită într-o activitate comunicativă, care să întrunească trăsăturile consacrate de abordarea comunicativă: folosirea materialelor autentice, asigurarea unei finalități comunicative pentru fiecare activitate, integrarea celor patru deprinderi de bază, munca în pereche/grup, contextualizarea activităților pentru o duplicare a situațiilor care survin în viața reală.

Traducerile pot fi precedate de alte activități conexe: de exemplu, studierea unui concept juridic în cadru subdeprinderii de a citi un mesaj scris pentru a extrage informații specifice, pentru a extrage ideea generală, tema textului, pentru a răspunde la întrebări și a adresa propriile întrebări

³ J. C. Richards, T. S. Rodgers, *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge, CUP, 1991, p. 15.

referitoare la acel concept, pentru identificarea termenilor juridici în text, pentru a identifica ‘prieteni falși’. Activitatea de traducere, în sine, poate să ia forma activităților comunicative: a muncii în echipă sau în pereche, cu corectarea traducerii unei echipe de către alta, cu traducere de fragmente în cadrul unor grupe diferite, urmată de o reasamblare a întregului text; cu o traducere a aceluiași text de către echipa A din L1 în L2 și de către echipa B din L2 în L1 pentru a compara originalul cu varianta finală, etc. Activitățile de încheiere se pot focaliza pe exersarea unor itemi gramaticali sau lexicali, pot lua forma redactării unor glosare, a întocmirii unei prezentări pornind de la conceptul juridic care a stat la baza traducerii, a jocului de rol, a transferului de informații din text în format tabelar, etc.

În predarea limbii străine din perspectivă comunicativă, folosirea materialelor autentice este o condiție obligatorie. Widdowson a subliniat contrastul dintre viziunea tradițională asupra materialelor simplificate, prezentate în fața studenților pentru un scop educativ și concepția modernă, care impune folosirea materialelor autentice.⁴

Materialele autentice se definesc prin contrast cu cele neautentice, scrise pentru a îndeplini anumite scopuri didactice și prezentând trăsături ca aspectul demonstrativ sau o artificialitate care le face greu de întâlnit în realitate. Acestea sunt definite de Wallace ca texte scrise de utilizatori ai L2 ca și limbă maternă, pentru a servi un scop în viața reală, altul decât cel pedagogic.⁵ Sursele care alimentează fondul de materiale autentice sunt numeroase: internetul, ziarele, reviste și cărți din literatura de specialitate, documente juridice autentice.

Avantajele în folosirea materialelor de specialitate sunt acelea că studenții nu mai au contact cu materialele artificiale scrise special din motive pedagogice și pot observa foarte bine modul în care limba străină studiată este articulată, mecanismul după care aceasta funcționează. Duff menționează modul în care L1 este responsabilă pentru formarea gândirii, în timp ce L2 este responsabilă pentru înțelegerea modului în care limbile se influențează reciproc.⁶ Expunerea lor la limbajul autentic, folosit în viața reală constituie un alt avantaj, iar autenticitatea conduce la creșterea motivării studenților și dezvoltarea unui sentiment de satisfacție, la implicarea lor într-un domeniu perceput ca autentic: folosirea materialelor de acest tip este foarte pragmatică, întrucât susține direct inserția

⁴ H. G. Widdowson, *Aspects of Language Teaching*. Oxford, O.U.P., ESOL, 1990, p. 67.

⁵ C. Wallace, *Reading*. Oxford, O.U.P., 1992, p. 145.

⁶ A. Duff, *Translation*. Oxford, Oxford University Press, 1992, p. 71.

studenților în mediul profesional și corespunde trebuințelor profesionale exprimate de aceștia. Subiectele materialelor adaugă cunoștințe de specialitate și socio-culturale, care servesc bursierilor, pentru cei care călătoresc în interes profesional, sau care lucrează într-un mediu multinațional/internațional.

Pentru predarea subiectului *Territorial Principle*, despre stabilirea jurisdicției asupra unor fapte penale transfrontaliere, unul dintre materialele autentice care pot fi folosite în traducere este articolul *Pan Am Flight 103*⁷. Articolul prezintă doborârea, la 21 decembrie 1988, a avionului Pan Am, aflat în zbor de traversare a Atlanticului și transportând peste 100 de pasageri. Întrucât la bord existau pasageri de mai multe naționalități, mai multe state au cerut judecarea speței pe teritoriul lor. Articolul conține o interpretare juridică completă a evenimentului, care întregeste imaginea pe care studenții pot să și-o formeze în legătură cu subiectul principiului teritorialității.

The defense team had 14 days in which to appeal against Megrabi's conviction on 31 January 2001, and a further six weeks to submit the full grounds of the appeal. These were considered by a judge sitting in private who decided to grant Megrabi leave to appeal. The only basis for an appeal under Scots law is that there has been a "miscarriage of justice" which is not defined in statute and so it is for the appeal court to determine the meaning of these words in each case. Because three judges and one alternate judge had presided over the trial, five judges were required to preside over the Court of Criminal Appeal: Lord Cullen, Lord Justice-General, Lord Kirkwood, Lord Osborne, Lord Macfadyen and Lord Nimmo Smith. William Taylor QC, leading the defense, said at the appeal's opening on 23 January 2002 that the three trial judges sitting without a jury had failed to see the relevance of "significant" evidence and had accepted unreliable facts. He argued that the verdict was not one that a reasonable jury in an ordinary trial could have reached if it were given proper directions by the judge. The grounds of the appeal rested on two areas of evidence where the defense claimed the original court was mistaken.

Activitatea de traducere a acestui text poate fi precedată de alte tipuri de activități lexicale: identificarea sensului prin echivalarea termenului cu definiția sa, sinonimie, antonimie, și succedată de alte sarcini de lucru de completare a activității: identificare profesiilor legale

⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103, vizitat în oct. 2012.

care apar în text și listarea activităților pe care acestea le desfășoară: *judge, lawyer, jury*. Atât acest text cât și următorul folosit pentru a exemplifica tipuri de materiale autentice utilizate în traducere îndeplinesc cerințele de a fi relevante pentru trebuințele studenților, de a corespunde lexicului din texte legale pe care studenții le pot întâlni în profesie, de a fi potrivite pentru a fi exploatate didactic și de a nu prezenta dificultăți prea mari pentru nivelul studenților.

Prin *schemata* înțelegem o structură mentală, un context de cunoștințe care trebuie să fie însușite, descifrate și comparate cu un context de cunoștințe care aparțin studentului, care îi sunt familiare acestuia. Conceptul de *schemata* implică faptul că insuficienta cunoaștere a contextului, mai ales în situații trans-culturale conduce spre dificultăți în învățare, și ca *schemata* se dezvoltă și modifică pe măsură ce studenții acumulează noi informații. Chromá susține că terminologia legală consistă din „termeni abstracți, puternic și adânc înrădăcinați în tradiția intelectuală și culturală”⁸.

Un alt articol folosit pentru traducere în sprijinul unității de predare *Trial by Jury* este cel care descrie, între alte spețe faimoase soluționate cu ajutorul juriului și al juraților cazul cunoscutului jucător de baseball și actor O. J. Simpson. Așa cum am menționat, faptul că în sistemul juridic românesc nu există această modalitate de judecare a unei spețe este un obstacol în predarea subiectului. Discrepanța între sistemul juridic român și cele străine, în care acuzatul poate să opteze între judecarea într-un proces cu jurați sau unul condus de către un judecător poate fi înțeleasă și depășită prin activități diverse, dar convergente ca scop (clarificarea acestor discrepante), între care și efectuarea de traduceri. În activitățile desfășurate în jurul acestei tematici studenții pot afla informații despre modul de alegere a juriului în Marea Britanie și în SUA, chestionarele la care sunt chemați jurații să răspundă de către acuzare și apărare, munca lor pe teren, raporturile cu judecătorul, ce este o pledoarie de deschidere și o pledoarie de închidere a argumentației juridice, etc.

Selection of the Jury

*The racial composition of the jury was strongly influenced by the decision of **the prosecution to file the Simpson case** in downtown Los Angeles rather than - as is usually the case - in the judicial district where **the crime** occurred-- in this case, Santa Monica. Had the case be filed in*

⁸ M. Chromá, *Legal Translation and the Dictionary*. Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 2004, p. 48.

*Santa Monica, the Simpson jury would have been mostly white instead of, as was the case, mostly African-American. With poll data showing that most whites believed Simpson to be guilty and most blacks believing him to be not guilty, the decision to file the case in Santa Monica may have been the biggest mistake **the prosecution** made. Vincent Bugliosi, the celebrated **prosecutor** in the Charles Manson case, said the mistake "dwarfed anything the **defense** did."*

***Jury selection** got underway on September 24, 1994 in Judge Ito's courtroom. Present that day were 250 potential members of **the jury** and **the judge**, Simpson, and **lawyers** for both sides. Participating for the defense in the jury selection process were **attorneys** Robert Shapiro and Johnnie Cochran as well as highly respected jury consultant Jo-Ellan Dimitrius. The prosecution was represented by Marcia Clark and Bill Hodgman and jury consultant Don Vinson. Judge Ito explained procedures to the potential jury members and warned them that **the trial** might last several months. Ito told jurors they must complete a 79-page, 294-question questionnaire including questions proposed by both the prosecution and defense. In addition, they were to complete a one-page "hardship" questionnaire designed to determine **jurors** who could be initially excluded from the selection process⁹.*

Din practica pedagogică de predare a limbajelor de specialitate - engleza pentru juriști - la nivelul anului II, se poate constata că principalele dificultăți care survin în efectuarea unei traduceri în domeniul juridic sunt: termenii în limba latină, care mai persistă în vocabularul juridic; lipsa unui concept și a termenilor care îl definesc în L1; lipsa unui concept și a termenilor care îl definesc în L2; „prieteni falși” sau cei înrudiți; existența termenului echivalent în L1, dar folosirea termenului în L1 așa cum există el în L2.

1. Prin „prieteni falși” înțelegem termeni pereche din L1 și L2, înrudiți, foarte asemănători sau identici, dar având înțelesuri total diferite. Din cauza interferenței lingvistice, studenții identifică termenul juridic din L2 ca având același sens cu termenul din L1.

⁹ D. O. Linder, *The O. J. Simpson Trial* in *Famous Trials*, <http://law2.umkc.edu/faculty/projects/ftrials/ftrials.htm>, vizitat în sept. 2012.

Termen în limba engleză	Termen în limba română
<i>competition law</i>	dreptul privind concurența
<i>costs for bringing an action</i>	cheltuieli de judecată
<i>citation</i>	enumerare, înșiruire de fapte
<i>crime</i>	infracțiune, faptă penală
<i>discretion</i>	libertatea de a hotărî
<i>evidence</i>	probe
<i>offence</i>	faptă penală
<i>merit of the case</i>	fondul cazului
<i>recital</i>	preambul, parte introductivă, considerente
<i>record</i>	cazier
<i>remedy</i>	reparație
<i>tort</i>	prejudiciu / delict civil / răspundere (delictuală) civilă.

Pentru o redare eficientă a textului care trebuie tradus, studenții au nevoie să cunoască, în afară de cele două limbi, sistemul social, economic și cultural în care funcționează conceptul juridic și terminologia legală pe care trebuie să le transpună în/din L2, precum și diferențele între sistemele juridice respective. Câteva exemple de compartimente juridice, care nu au echivalent în limba română și constituie un domeniu greu de tradus;

Exemple de compartimente juridice, care nu au echivalent în limba română și constituie un domeniu greu de tradus:

a) Organizarea sistemului juridic în Marea Britanie și SUA

Chancery Division - *Chief Chancery Master*, *Costs Office* - *Senior Costs Judge*, *Bankruptcy Court* - *Chief Bankruptcy Registrar*, *Admiralty Court* - *Admiralty Registrar*

(Instanțe create special de către Congresul SUA): *Magistrate judges*: se ocupă de chestiuni civile și penale, cu consimțământul părților; *U.S. Court of Military Appeals*: este cea mai înaltă Curte de Apel, care se ocupă de spețe în conformitate cu Codul Uniformei din Justiția Militară; *U.S. Tax Court*: se ocupă de spețe care survin în inadvertențe prezumtive privind taxele; *U.S. Court of Veterans' Appeals*: se ocupă de spețe care survin la încălcarea drepturilor veteranilor.

b) Marea Britanie nu are o constituție scrisă, sistemul legal fiind format din jurisprudență, dreptul *common*, convenții și lucrări de referință.

c) În Anglia, în sistemul juridic sunt înregistrați două categorii de avocați: avocați pledanți și avocați consultanți. După studii comune, studenții la Drept se împart în *solicitors* (avocați consultanți), care se ocupă de spețe de mai mică anvergură, pot să pledeze doar în anumite instanțe, iar uneori sunt asistenți ai avocaților pledanți; a doua categorie, a avocaților pledanți (*barristers*), prin contrast, pledează în toate instanțele, în orice tip de speță. Diferențele persistă, în afară de pregătire, la nivelul modului de asociere, a corpurilor de control etc. Și atribuțiile profesionale ale meseriei de notar public au conotații diferite în țările cu drept comun și țările cu drept civil.

2. În cazul în care există un termen în L1, care ar putea fi folosit în traducere pentru a echivala un termen din L2, dar este preferat, totuși termenul din L2 poate fi exemplificat cu termenul de *ombudsman*. În acest caz, înțelegerea conceptului se poate realiza cu ajutorul definiției sale: “*Ombudsmanul European investighează plângerile privind cazuri de administrare defectuoasă în acțiunea instituțiilor și organelor Uniunii Europene*”.

3. Terminologia juridică în limba latină (ex. *ignorantia juris non excusat; lex retro non agit: quid pro quo; lex posterior derogat priori*). Terminologia juridică în limba latină își are rădăcinile într-o perioadă când limba latină era limba cu cea mai mare circulație, *lingua franca*. Este accentuată tendința de a păstra termenii juridici în limba latină, mai ales când înțelesul lor este diferit în documentele juridice din limbi diferite, față de tendința contrară de a traduce termenii în limba respectivă. În al doilea caz, pentru o echivalare perfectă, traducătorul trebuie să lucreze împreună cu un jurist, care să explice conceptul, iar apoi se caută un termen care să îl exprime cât mai complet.

După Robinson, traducerile sunt „activități inteligente, care implică procese complexe ale conștiinței precum și învățarea inconștientă”.¹⁰ Traducerile ca tehnică de învățare a unei limbi străine conduc spre un nivel mai înalt de competență lingvistică în înțelegerea

¹⁰ D. Robinson, *Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation. Practice of Translation*, London, Routledge, 2003, p. 49.

unui mesaj scris-oral, în transmiterea unui mesaj scris/oral, prin sensibilizarea studenților față de aspectele lingvistice și stilistice ale L1 și L2. Aplicate într-o manieră care aduce în mediul pedagogic al clasei un context asemănător cu cel din viața reală, traducerile pot fi predate ca o tehnică de lucru cu valențe comunicative, de accentuare a rolului primar al limbii, acela de a comunica. Precedate și urmate de alte activități comunicative, traducerile în sine pot aduce un plusvaloare în desăvârșirea pregătirii profesionale a studenților, sprijinindu-i în cunoașterea unor concepte legale, a unor contexte diferite de aplicare a acestor concepte și devenind, în cele din urmă o unealtă profesională, de care studenții se pot prevala în formarea lor.